

Na osnovu člana 26 stav 3 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list CG“, br. 56/09, 34/14, 1/15, 30/17 i 59/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od \_\_\_\_\_ 2025. godine, donijela je

**UREDBU**  
**O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O REALIZACIJI I POSTUPKU KORIŠĆENJA**  
**SREDSTAVA IZ INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI EVROPSKE UNIJE (IPARD**  
**III PROGRAM)**

**Član 1**

U Uredbi o realizaciji i postupku korišćenja sredstava iz instrumenta pretpristupne pomoći Evropske unije (IPARD III program) („Službeni list CG“, br. 20/24 i 76/24) u članu 2 stav 1 na kraju tačke 8 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje deset novih tačaka koje glase:

„9) **roboti** su automatizovani ili poluautomatizovani uređaji, sistemi ili mašine opremljene senzorima i sistemima za upravljanje (često zasnovanim na vještačkoj inteligenciji), koji samostalno ili uz minimalnu ljudsku intervenciju obavljaju različite zadatke u poljoprivrednoj proizvodnji, preradi, ribarstvu i akvakulturi, s ciljem povećanja efikasnosti, preciznosti i održivosti proizvodnje;

10) **radne mašine** su vozila na motorni pogon namijenjena za obavljanje određenih radova (bager, buldožer, grejder, skreper, utovarivač, kombajn, valjak, finišer, itd).

11) **specijalno teretno vozilo** je motorno vozilo koje je po konstrukciji, uređajima i opremi namijenjeno i opremljeno samo za prevoz određenih tereta (vozilo za prevoz tečnosti ili gasova, vozilo sa rashladnom komorom, vozilo sa nadgradnjom za prevoz stoke, vozilo za prevoz ribe);

12) **traktor** je vozilo na motorni pogon konstruisano da vuče, potiskuje ili nosi traktorske priključke, odnosno da služi za pogon takvih priključaka ili za vuču priključnih vozila;

13) **traktorski priključak** je zamjenjivo oruđe koje služi obavljanju poljoprivrednih, šumskih ili drugih radova, koje traktor vuče, gura ili nosi;

14) **off road vozila/kvadovi** - pod ovom kategorijom se podrazumijevaju terenska vozila i to ATV (vozila za sve terene) koje označava motorno vozilo sa četiri točka namijenjeno kretanju po nepristupačnim terenima, kojim se upravlja pomoću upravljača i UTV (višenamjensko terensko vozilo) koje označava višenamjensko terensko vozilo kojim se upravlja pomoću volana, a namijenjeno je prevozu osoba i tereta po nepristupačnim terenima;

15) **mrtvi teret** je slučaj koji se javlja kada se utvrdi da korisnik podrške može realizovati predmetnu investiciju i bez finansijske podrške kroz IPARD III program;

16) **komisija za evaluaciju** je oblik rada – tehničko tijelo sastavljeno od nezavisnih konsultanata i stručnih lica sa potrebnim znanjima, formirano radi objektivnog utvrđivanja činjeničnog stanja po zahtjevu Agencije (u daljem tekstu: Komisija);

17) **planinsko područje za potrebe implementacije IPARD III programa** su ona područja koja se nalaze na nadmorskoj visini većoj od 600 m nadmorske visine;

18) **mladi poljoprivrednik** je korisnik/izvršni direktor mlađi od 40 godina u trenutku podnošenja zahtjeva za odobravanje sredstava podrške, a koji posjeduje odgovarajuće stručne vještine i kompetencije.“

**Član 2**

U članu 3 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Zahtjev za dodjelu podrške u ime korisnika iz st. 1 i 2 ovog člana podnosi nosilac poljoprivrednog gazdinstva.“

**Član 3**

U članu 5 stav 1 tač. 5 i 10 mijenjaju se i glase:

„5) nabavku nove namjenske poljoprivredne mehanizacije i/ili opreme, uključujući kompjuterski hardver i softver, kao i robote do tržišne vrijednosti imovine;

10) specijalizovana vozila za prevoz primarnih poljoprivrednih proizvoda ili živih životinja u skladu sa zahtjevima dobrobiti životinja, isključujući kamione, i uključujući specijalizovane prikolice ili nadograđeni sistem za vozila sa odgovarajućom opremom;“.

Stav 3, mijenja se i glasi:

„Investicije koje se odnose na izgradnju novih objekata prihvatljive su za podršku samo pod uslovom da korisnik, uz izgradnju novih objekata, realizuje i investiciju u obnovljive izvore energije u okviru iste investicije za koju se traži podrška.“

#### **Član 4**

U članu 6 stav 1 tač. 7 i 10 mijenjaju se i glase:

„7) nabavku nove namjenske poljoprivredne mehanizacije i/ili opreme, uključujući kompjuterski hardver i softver, kao i robote do tržišne vrijednosti imovine;

10) specijalizovana vozila za prevoz primarnih poljoprivrednih proizvoda ili živih životinja u skladu sa zahtjevima dobrobiti životinja, isključujući kamione, i uključujući specijalizovane prikolice ili nadograđeni sistem za vozila sa odgovarajućom opremom;“.

Stav 3, mijenja se i glasi:

„Investicije koje se odnose na izgradnju novih objekata prihvatljive su za podršku samo pod uslovom da korisnik, uz izgradnju novih objekata, realizuje i investiciju u obnovljive izvore energije u okviru iste investicije za koju se traži podrška.“

#### **Član 5**

U članu 7 stav 3 mijenja se i glasi:

„Investicije koje se odnose na izgradnju novih objekata prihvatljive su za podršku samo pod uslovom da korisnik, uz izgradnju novih objekata, realizuje i investiciju u obnovljive izvore energije u okviru iste investicije za koju se traži podrška.“

#### **Član 6**

U članu 8 stav 1 tač. 6 i 10 mijenjaju se i glase:

„6) nabavku nove namjenske poljoprivredne mehanizacije i/ili opreme, uključujući kompjuterski hardver i softver, kao i robote do tržišne vrijednosti imovine;

10) specijalizovana vozila za prevoz primarnih poljoprivrednih proizvoda ili živih životinja u skladu sa zahtjevima dobrobiti životinja, isključujući kamione, i uključujući specijalizovane prikolice ili nadograđeni sistem za vozila sa odgovarajućom opremom;“.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Investicije koje se odnose na izgradnju novih objekata prihvatljive su za podršku samo pod uslovom da korisnik, uz izgradnju novih objekata, realizuje i investiciju u obnovljive izvore energije u okviru iste investicije za koju se traži podrška.“

#### **Član 7**

Član 10 mijenja se i glasi:

„Sredstva podrške iz Mjere 1 ne mogu se dobiti, odnosno koristiti za:

- 1) poreze, uključujući i porez na dodatu vrijednost, carine i uvozne dažbine i sve ostale naknade koje imaju jednak efekat;
- 2) kupovinu, zakup ili davanje u zakup zemljišta i postojećih objekata, bez obzira na to da li zakup dovodi do prenosa vlasništva na zakupca, osim ako odredbama IPARD III programa nije tako propisano;
- 3) novčane kazne, finansijske kazne i troškove sudskog postupaka;
- 4) operativne troškove, osim ako nisu propisno opravdani prirodom mjere u okviru IPARD III programa;
- 5) nabavku polovne mehanizacije i opreme;
- 6) kupovinu kombajna i vozila, osim specijalizovanih vozila koja su direktno relevantna za ciljeve podržane investicije kako je predviđeno u programu IPARD III;
- 7) bankarske troškove, troškove garancija i slične troškove;
- 8) troškove konverzije, provizije i gubitke po osnovu kursnih razlika vezanih za IPARD račun u evrima kao i druge čisto finansijske troškove;

- 9) doprinose u naturi, uključujući i vlastite troškove rada;
- 10) kupovinu prava poljoprivredne proizvodnje, životinja, jednogodišnjih biljaka kao i njihovo sađenje, osim životinja ugroženih rasa za uzgoj, podržanih u okviru obaveza predviđenih agro-ekološkom-klimatskom mjerom;
- 11) troškove održavanja, amortizacije i zakupa,
- 12) kupovinu off-road vozila/kvadova koja se mogu koristiti za prevoz tereta, radnih mašina kako je definisano važećim Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima (isključujući viljuškare), automobilskih prikolica svih oblika i namjena i nespecijalizovanih vozila za prevoz tereta;
- 13) za opšte troškove nastale prije 01.01.2021. godine.

Sljedeći troškovi nijesu prihvatljivi za finansiranje, osim ako Evropska Komisija, (u daljem tekstu: Komisija) ne odluči drugačije:

- 1) troškovi projekata u kojima su, prije njihovog završetka, naplaćene naknade korisnicima ili učesnicima, osim ako te naknade nisu oduzete od potraživanih troškova;
- 2) promotivni troškovi osim onih od zajedničkog interesa;
- 3) troškovi koje je napravio korisnik pri čemu je više od 25% njegovog kapitala u vlasništvu javnog organa ili više javnih organa, osim ako Komisija nije odlučila tako u posebnom slučaju na osnovu potpuno obrazloženog zahtjeva Crne Gore.

Komisija donosi odluku u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva.

Isključenje iz stava 2 tačka 3 ovog člana primjenjuje se na mjere 1, 3, 4 i 7, dok ovo pravilo nije primjenjivo na troškove za mjere čiji korisnik je/može biti javni organ, odnosno mjere 5, 6, 9 i 11.

Investicije u sektor duvana i konoplje nijesu prihvatljive u okviru IPARD-a.

Podrška proizvodnji alkoholnih pića nije prihvatljiva, osim za proizvodnju vina do 15% alkoholne jačine.

Troškovi nastali prije zaključenja ugovora o dodjeli sredstava podrške nijesu prihvatljivi, osim opštih troškova.“

### **Član 8**

U članu 12 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Korisnici sredstava podrške iz st. 1 i 2 ovog člana mogu ostvariti pravo na finansijsku podršku u slučaju da investicija nije prepoznata kao mrtvi teret, a koji se utvrđuje:

- za fizička lica kapaciteti gazdinstva u odnosu na predmetnu investiciju se provjeravaju na osnovu Biznis plana, odnosno njegovih izvedenih vrijednosti, imajući u vidu potencijal prikazan kroz projektovane prihode i rashode;

- za pravna lica na osnovu vrijednosti iz zvaničnih finansijskih iskaza (Bilans stanja i Bilans uspjeha) za poslednju poslovnu godinu prije raspisivanja Javnog poziva, a što uključuje i eventualna povezana lica, koje se upoređuju sa iznosom predmetne investicije za koju se traži IPARD podrška.“

### **Član 9**

U članu 13 stav 4 riječ „koji“ briše se, a poslije riječi „parcela“ tačka-zarez se briše i dodaju riječi: „u vrijeme podnošenja zahtjeva.“

### **Član 10**

U članu 14 stav 6 poslije riječi „(SIZEP)“ dodaju se riječi: „gdje je to relevantno“.

Poslije stava 6 dodaju se tri nova stava koji glase:

„U slučaju da je zemljište zakupljeno, zakup mora da bude ugovoren na period od najmanje 7 godina od datuma podnošenja aplikacije.

U slučaju sektora akvakulture, period zakupa mora biti u skladu sa važećim propisima koji regulišu akvakulturu.

Za investicije u sisteme za navodnjavanje, sa ciljem postizanja efikasnosti korišćenja vode, mora se uspostaviti mjerenje, koje omogućava mjerenje količine potrošene vode na nivou podržane investicije ili će biti uspostavljeno kao dio te investicije.“

### **Član 11**

U članu 16 stav 2 riječ „gazdinstva.“ zamjenjuje se riječima: „poljoprivrednog gazdinstva, odnosno podnosioca zahtjeva za podršku.“

### **Član 12**

Član 17 mijenja se i glasi:

„Korisnici u okviru perioda implementacije IPARD III programa mogu dobiti podršku samo za jedan traktor maksimalne snage 100 kW.

Od ukupnog iznosa sredstava EU prvobitno opredijeljenih za investicije u nepokretnu imovinu poljoprivrednih gazdinstava, maksimalno 20% sredstava može se potrošiti na traktore, ukupno za programski period IPARD II i IPARD III programa.“

### **Član 13**

Član 18 mijenja se i glasi:

„Sredstva podrške iz Mjere 1 mogu se dodijeliti za investicije čija ukupna vrijednost prihvatljivih troškova iznosi od 10.000 € do 650.000 €.

Sredstva podrške iz stava 1 ovog člana dodjeljuju se u visini do 60% vrijednosti prihvatljivih investicija i troškova.

Za investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava iz stava 1 ovog člana koje se realizuju u planinskim područjima dodjeljuje se dodatnih 5% sredstva podrške.

Za investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava iz stava 1 ovog člana čiji nosilac u trenutku podnošenja zahtjeva za dodjelu podrške ima manje od 40 godina i/ili je proizvođač sertifikovanih organskih proizvoda dodjeljuje se dodatnih 10% sredstva podrške.

Dodatni iznos podrške za investicije iz st. 3 i 4 ovog člana, korisnik ne može ostvariti kumulativno već samo po jednom osnovu.

Dodatnih 10% sredstava javne podrške u odnosu na sredstva iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, mogu se dodijeliti za dio odobrenih prihvatljivih troškova koji se odnosi na upravljanje, skladištenje stajnjaka i drugog otpada iz poljoprivredne proizvodnje i kolektivne investicije.

Za investicije iz st. 2, 3, 4 i 6 ovog člana kumulativni intenzitet pomoći ne može biti veći od 75%.

Za neproizvodne investicije, minimalni iznos ukupnih prihvatljivih troškova po projektu iznosi 1.000 €, a maksimalan iznos je 5.000 €.

Podnosiocu aplikacije može da bude odobreno više od jednog projekta za neproizvodne investicije, ali ukupni prihvatljivi troškovi neproizvodnih investicija po korisniku za ovu mjeru ne mogu budu veći od 10.000 € za vrijeme trajanja programskog perioda.

Sredstva podrške za neproizvodne investicije iznose 100% od vrijednosti prihvatljivih troškova.

EU kofinansiranje iznosi 75% od javne podrške, osim u slučaju neproaktivnih investicija, kada intenzitet pomoći može iznositi do 85% javne podrške.“

### **Član 14**

U članu 21 stav 1 na kraju tačke 2 tačka-zarez se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i robote;“.

Tačka 5 mijenja se i glasi:

„5) specijalizovana vozila za prevoz sirovih i gotovih proizvoda, sa ili bez rashladnog sistema, isključujući kamione, a uključujući specijalizovane prikolice ili nadograđeni sistem za vozila sa odgovarajućom opremom.“

### **Član 15**

Član 23 mijenja se i glasi:

„Sredstva podrške Mjere 3 ne mogu se dobiti, odnosno koristiti za:

1) poreze, uključujući i porez na dodatu vrijednost, carine i uvozne dažbine i sve ostale naknade koje imaju jednak efekat;

- 2) kupovinu, zakup ili davanje u zakup zemljišta i postojećih objekata, bez obzira na to da li zakup dovodi do prenosa vlasništva na zakupca, osim ako odredbama IPARD III programa nije tako propisano;
- 3) novčane kazne, finansijske kazne i troškove sudskog postupka;
- 4) operativne troškovi, osim ako nisu propisno opravdani prirodom mjere u okviru IPARD III programa;
- 5) polovnu mehanizaciju i opremu;
- 6) kupovinu kombajna i vozila, osim specijalizovanih vozila koja su direktno relevantna za ciljeve podržane investicije kako je predviđeno u programu IPARD III;
- 7) bankarske troškove, troškove garancija i slične troškove;
- 8) troškove konverzije, provizije i gubitke po osnovu kursnih razlika vezanih za IPARD račun u evrima kao i druge čisto finansijske troškove;
- 9) doprinose u naturi, uključujući i vlastite troškove rada;
- 10) kupovinu prava poljoprivredne proizvodnje, životinja, jednogodišnjih biljaka kao i njihovo sađenje, osim životinja ugroženih rasa za uzgoj, podržanih u okviru obaveza predviđenih agro-ekološkom-klimatskom mjerom;
- 11) sve troškove održavanja, amortizacije i zakupa;
- 12) kupovinu off-road/kvadova vozila koja se mogu koristiti za prevoz tereta, radnih mašina kako je definisano važećim Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima (isključujući viljuškare), automobilskih prikolica svih oblika i namjena i nespecijalizovanih vozila za prevoz tereta;
- 13) za opšte troškove nastale prije 01.01.2021. godine.

Sljedeći troškovi nijesu prihvatljivi za finansiranje, osim ako Komisija ne odluči drugačije:

- 1) troškovi projekata u kojima su, prije njihovog završetka, naplaćene naknade korisnicima ili učesnicima, osim ako te naknade nisu oduzete od potraživanih troškova;
- 2) promotivni troškovi osim onih od zajedničkog interesa;
- 3) troškovi koje je napravio korisnik pri čemu je više od 25% njegovog kapitala u vlasništvu javnog organa ili više javnih organa, osim ako Komisija nije odlučila tako u posebnom slučaju na osnovu potpuno obrazloženog zahtjeva Crne Gore.

Komisija donosi odluku u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva.

Isključenje iz stava 2 tačka 3 ovog člana se primjenjuje na mjere 1, 3, 4 i 7, dok ovo pravilo nije primjenjivo na izdatke za mjere čiji korisnik je/može biti javni organ, odnosno mjere 5, 6, 9 i 11.

Investicije u sektor duvana i konoplje nijesu prihvatljive u okviru IPARD-a.

Podrška proizvodnji alkoholnih pića nije prihvatljiva, osim za proizvodnju vina do 15% alkoholne jačine.

Troškovi nastali prije zaključenja ugovora o dodjeli sredstava podrške nijesu prihvatljivi osim opštih troškova.”

## Član 16

Član 24 mijenja se i glasi:

„Korisnici sredstava podrške iz Mjere 3 ekonomsku održivost dokazuju finansijskim iskazima i biznis planom koji sadrži: kratak opis poslovanja, obrtna sredstva i obaveze, ljudske resurse, opis predložene investicije, njeno finansiranje i projekcije budućih ekonomskih aktivnosti.

Potvrdu o ekonomskoj održivosti korisnik dostavlja putem obrasca koji propisuje IPARD Agencija.

Korisnici sredstava podrške iz Mjere 3 čija je investicija iznad 50.000 € izrađuju detaljan biznis plan, a za investicije ispod 50.000 € izrađuju pojednostavljeni biznis plan.

Korisnici sredstava podrške iz stava 1 ovog člana mogu ostvariti pravo na finansijsku podršku u slučaju da investicija nije prepoznata kao „mrtvi teret“, a koji se utvrđuje za pravna lica na osnovu vrijednosti iz zvaničnih finansijskih iskaza (Bilans stanja i Bilans uspjeha) za poslednju poslovnu godinu prije raspisivanja Javnog poziva, a što uključuje i eventualna

povezana lica, koje se upoređuju sa iznosom predmetne investicije za koju se traži IPARD podrška.“

#### **Član 17**

U članu 26 stav 2 poslije riječi: „izvore energije“ tačka se briše i dodaju riječi: „u sklopu podržanog projekta.“

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Za investicije u sisteme za navodnjavanje, sa ciljem postizanja efikasnosti korišćenja vode, mora se uspostaviti mjerenje, koje omogućava mjerenje količine potrošene vode na nivou podržane investicije ili će biti uspostavljeno kao dio te investicije.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

#### **Član 18**

U članu 27 stav 3 mijenja se i glasi:

„Investicija se smatra prihvatljivom kada kapacitet postrojenja za proizvodnju električne energije koje koristi izvore obnovljive energije ne prelazi 120% trogodišnjeg prosjeka potrošnje za sopstvene potrebe potrošnje podnosioca zahtjeva za podršku poljoprivrednog gazdinstva.“

#### **Član 19**

U članu 31 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Pravo na podršku ima korisnik koji dostavi dokaz ili za kojeg je uvidom u službene evidencije utvrđeno da je ostvario pravo na direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji i/ili stočarstvu i/ili mjerama zajedničke organizacije tržišta i/ili mjerama ruralnog razvoja prije dana objavljivanja javnog poziva.“

#### **Član 20**

Član 32 mijenja se i glasi:

„Sredstva podrške iz Mjere 7 podmjera 7.2 „Podrška investicijama za preradu na gazdinstvu“(u daljem tekstu: podmjera 7.2) mogu koristiti:

- fizička lica, kao nosioci porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u skladu sa Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju, koja su najkasnije do dana objave javnog poziva upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava;
- mikro i malo pravno lice, kao nosilac poljoprivrednog gazdinstva;
- organizacije proizvođača (kooperative), registrovane u skladu sa Zakonom o kooperativama.

Pored registracije iz stava 1 alineja 1 ovog člana, podnosioci zahtjeva moraju biti registrovani za primarnu poljoprivrednu proizvodnju u jednom od odgovarajućih registara Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i/ili Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede najkasnije do dana podnošenja zahtjeva za dodjelu sredstava podrške.

Ako je korisnik već uključen u preradu primarnih proizvoda, biće podržan samo u slučaju da se prerada vrši u skladu sa važećim Zakonom o bezbjednosti hrane i važećim podzakonskim aktima koji regulišu higijenske zahtjeve za objekte i prostorije u kojima se proizvode male količine primarnih proizvoda za ljudsku ishranu, kao i uslove za odstupanje u pogledu izgradnje, uređenja i opremanja objekata koji imaju mali obim proizvodnje, prerade i obrade hrane. U slučaju da je korisnik trenutno uključen u preradu primarnih proizvoda, van okvira prethodno navedenih podzakonskih akata, zahtjev za podršku ne može biti usvojen.

U slučaju da su korisnici pravna lica (mikro i mala) neophodno je da njihova primarna djelatnost bude vezana za poljoprivredu i da su upisana u CRPS, dok za sektor akvakulture, primarna djelatnost mora da bude povezana sa akvakulturom.

Pravo na podršku ima korisnik koji dostavi dokaz ili za kojeg je uvidom u službene evidencije utvrđeno da je ostvario pravo na direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji i/ili stočarstvu i/ili mjerama zajedničke organizacije tržišta i/ili mjerama ruralnog razvoja prije dana objavljivanja javnog poziva za 7.2.“

## Član 21

U članu 36 stav 1 tačka 1 alineja 2 riječi: „i prateće rekreativne aktivnosti (jahanje, ribolov)” brišu se.

U stavu 3 poslije riječi: „izvore energije“ tačka se briše i dodaju riječi: „u sklopu podržanog projekta.”.

## Član 22

Član 38 mijenja se i glasi:

„Sredstva podrške iz Mjere 7 ne mogu se dobiti, odnosno koristiti za:

- 1) poreze, uključujući i poreze na dodatu vrijednost, carine i uvozne dažbine i sve ostale naknade koje imaju jednak efekat;
- 2) kupovinu, zakup ili davanje u zakup zemljišta i postojećih objekata, bez obzira na to da li zakup dovodi do prenosa vlasništva na zakupca, osim ako odredbama IPARD III programa nije tako propisano;
- 3) novčane kazne, finansijske kazne i troškove sudskog postupka;
- 4) operativne troškove, osim ako nisu propisno opravdani prirodom mjere u okviru IPARD III programa;
- 5) polovnu mehanizaciju i opremu;
- 6) kupovinu kombajna i vozila, osim specijalizovanih vozila koja su direktno relevantna za ciljeve podržane investicije kako je predviđeno u programu IPARD III;
- 7) bankarske troškove, troškove garancija i slične troškove;
- 8) troškove konverzije, provizije i gubitke po osnovu kursnih razlika vezani za IPARD račun u evrima kao i druge čisto finansijske troškove;
- 9) doprinose u naturi, uključujući i vlastite troškove rada;
- 10) kupovinu prava poljoprivredne proizvodnje, životinja, jednogodišnjih biljaka kao i njihovo sađenje, osim životinja ugroženih rasa za uzgoj, podržanih u okviru obaveza predviđenih agro-ekološkom-klimatskom mjerom;
- 11) sve troškove održavanja, amortizacije i zakupa;
- 12) kupovinu off-road vozila koja se mogu koristiti za prevoz tereta, radnih mašina kako je definisano važećim Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima (isključujući viljuškare), automobilskih prikolica svih oblika i namjena i nespacijalizovanih vozila za prevoz tereta;
- 13) za opšte troškove nastale prije 01.01.2021. godine.

Sljedeći troškovi nijesu prihvatljivi za finansiranje, osim ako Komisija ne odluči drugačije:

- 1) troškovi projekata u kojima su, prije njihovog završetka, naplaćene naknade korisnicima ili učesnicima, osim ako te naknade nisu oduzete od potraživanih troškova;
- 2) promotivni troškovi osim onih od zajedničkog interesa. Promotivni troškovi nijesu prihvatljivi osim ako se ne može potvrditi „kolektivni interes“. Kolektivni interes treba shvatiti kao interes veći od individualnog interesa primaoca;
- 3) troškovi koje je napravio korisnik pri čemu je više od 25% njegovog kapitala u vlasništvu javnog organa ili više javnih organa, osim ako Komisija nije odlučila tako u posebnom slučaju na osnovu potpuno obrazloženog zahtjeva Crne Gore.

Komisija donosi odluku u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva.

Isključenje iz stava 2 tačka 3 ovog člana se primjenjuje na mjere 1, 3, 4 i 7, dok ovo pravilo nije primjenjivo na izdatke za mjere čiji korisnik je/može biti javni organ, odnosno mjere 5, 6, 9 i 11.

Investicije u sektor duvana i konopljae nijesu prihvatljive u okviru IPARD-a. Podrška proizvodnji alkoholnih pića nije prihvatljiva, osim za proizvodnju vina do 15% alkoholne jačine.

Troškovi nastali prije zaključenja ugovora o dodjeli sredstava podrške nijesu prihvatljivi, osim opštih troškova.”

## Član 23

Član 40 mijenja se i glasi:

„Korisnici sredstava podrške iz Mjere 7 - fizička lica ekonomsku održivost dokazuju biznis planom, a pravna lica biznis planom i finansijskim iskazima.

Korisnici sredstava podrške iz Mjere 7 čiji su ukupni troškovi za realizaciju investicije jednaki ili veći od 50.000 € izrađuju potpuni i detaljan biznis plan, a korisnici čiji su ukupni troškovi za realizaciju investicije manji od 50.000 € izrađuju pojednostavljeni biznis plana.

Korisnici sredstava podrške iz st. 1 i 2 ovog člana mogu ostvariti pravo na finansijsku podršku u slučaju da investicija nije prepoznata kao „mrtvi teret“, a koji se utvrđuje:

-za fizička lica kapaciteti gazdinstva u odnosu na predmetnu investiciju se provjeravaju na osnovu Biznis plana, odnosno njegovih izvedenih vrijednosti, imajući u vidu potencijal prikazan kroz projektovane prihode i rashode;

-za pravna lica na osnovu vrijednosti iz zvaničnih finansijskih iskaza (Bilans stanja i Bilans uspjeha) za poslednju poslovnu godinu prije raspisivanja Javnog poziva, a što uključuje i eventualna povezana lica, koje se upoređuju sa iznosom predmetne investicije za koju se traži IPARD podrška.“

#### Član 24

U članu 42 stav 1 alineja 2 poslije riječi: „30 ležaja“ tačka-zarez se briše i dodaju riječi: „po korisniku;“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Za investicije u sisteme za navodnjavanje, sa ciljem postizanja efikasnosti korišćenja vode, mora se uspostaviti mjerenje, koje omogućava mjerenje količine potrošene vode na nivou podržane investicije ili će biti uspostavljeno kao dio te investicije.“

#### Član 25

U članu 45 stav 1 mijenja se i glasi:

„Sredstva podrške iz Mjere 7 namijenjena za investicije u postrojenja i sisteme za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, mogu se koristiti ako kapacitet sistema energije prelazi sopstvenu prosječnu trogodišnju potrošnju energije gazdinstva, odnosno podnosioca zahtjeva za podršku.“

#### Član 26

U članu 64 stav 2 riječi: „ članom 65“ zamjenjuju se riječima: „ članom 63“.

#### Član 27

Član 67 mijenja se i glasi:

„Za podršku su prihvatljive sve robe i usluge date u ponudi, ugovoru i/ili računu u skladu sa Listom prihvatljivih troškova, ako je dobavljač iz država datih u Prilogu 4 ove uredbe.“

#### Član 28

Prilozi 2, 3 i 4 mijenjaju se i glase:

### „PRILOG 2

#### LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA IPARD III MJERE

Zajednička lista prihvatljivih troškova (LPE za mjere<sup>1</sup> implementirane u okviru IPARD III izrađena je u skladu sa Članom 35 Sektorskog sporazuma.

Ona je direktno je povezana sa poglavljem 8.3 IPARD III programa.

U slučaju konflikta između liste prihvatljivih troškova (LPE) i IPARD III programa, odredbe IPARD III programa imaju veću pravnu snagu.

Na osnovu liste prihvatljivih troškova (LPE), zemlje mogu odlučiti o nivou detalja liste prihvatljivih troškova (LPE) za implementaciju odgovarajućih mjera, koje će biti podijeljene sa Komisijom u skladu sa članom 35(2) Sektorskog sporazuma.

Troškovi, koji se mogu povezati sa **ciljevima** ovih mjera smatraju se prihvatljivim.



### **Mjera 1 - "Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava"**

Troškovi povezani sa sledećim **aktivnostima** će se smatrati prihvatljivim:

- Povećanje efikasnosti, konkurentnosti i održivosti poljoprivredne proizvodnje u poljoprivredno prehrabrenom sektoru, npr., postepenim usklađivanjem sa standardima Unije, poboljšanjem (unaprijeđenjem), položaja poljoprivrednika u lancu proizvodnje hrane i podrškom mladim poljoprivrednicima.

- Obezbediti bolji odgovor poljoprivredno - prehrambenog sektora javnim zahtjevima za potražnjom visokokvalitetne, bezbjedne, nutritivne i održive proizvodnje hrane kao i povećanje stepena dobrobiti životinja.

- Doprinos prilagođavanju i ublažavanju klimatskih promjena kao i održivoj energiji i podsticanje održivog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, zemljište i vazduh.

Sledeće **kategorije troškova** treba smatrati prihvatljivim:

- Izgradnja i/ili rekonstrukcija, dogradnja i modernizacija administrativnih objekata (uključujući novu opremu, i postrojenja za snabdevanje električnom energijom i vodom/objekti vodovodnog sistema) za sve sektore identifikovane u IPARD III programu, koji doprinose ciljevima ove mjere, a posebno ekološkim ciljevima (uključujući neproizvodne investicije) i cirkularnu ekonomiju.

- Izgradnja i/ili rekonstrukcija, dogradnja i modernizacija administrativnih objekata u poljoprivrednoj proizvodnji (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorija za presvlačenje i sanitarne prostorije, skladište za sredstva za čišćenje, pranje/dezinfekciju i sredstava za zaštitu bilja).

- Investicije u pripremu i poboljšanje zemljišta za postojeće i nove zasade, uključujući i sadni materijal višegodišnjih biljaka i pristupne puteve na gazdinstvu.

- Nove mašine i oprema, za sve sektore prepoznate IPARD III programom, uključujući računarski hardver i softver, koji doprinose ciljevima ove mjere.

- Nove mašine i oprema neophodne za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

- Nove mašine i oprema neophodne za ispunjavanje EU standarda relevantnih za projekat.

- Specijalizovana vozila za prevoz primarnih poljoprivrednih proizvoda ili živih životinja u skladu sa zahtjevima dobrobiti životinja, isključujući kamione, i uključujući specijalizovane prikolice ili nadograđeni sistem za vozila sa odgovarajućom opremom.

- Honorari za arhitekte, inženjere i druge konsultantske usluge, troškove za uspostavljanje kolektivnih/zajedničkih projekata, studije izvodljivosti - mogu biti prihvatljivi do 10% troškova investicije.

**Napomena:** Kupovina prava na poljoprivrednu proizvodnju, životinje, sadni materijal jednogodišnjih biljaka i njihova sadnja neće biti prihvatljiva za podršku.

**Napomena:** Troškovi povezani sa ugovorom o lizingu, kao što su marže zakupaca, troškovi refinansiranja kamate, indirektni troškovi i troškovi osiguranja, neće biti prihvatljivi za podršku.

### **Mjera 3 - "Investicije u fizički kapital vezano za preradu i marketing poljoprivrednih i proizvoda ribarstva"**

Troškovi povezani sa sledećim **aktivnostima** smatraće se prihvatljivim:

- Povećanje konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora.

- Poboljšane efikasnosti i održivosti proizvodnje na gazdinstvu.

- Obezbediti bolji odgovor prehrambenog sektora javnim zahtjevima za zdravom hranom, uključujući bezbjednu, nutritivnu i održivu hranu (održivu proizvodnju hranu), ulaganjem u fizičku infrastrukturu, u skladu sa relevantnim standardima EU.

- Rješavanje izazova klimatskih promjena, promovisanjem obnovljivih izvora energije i cirkularne ekonomije.

- Ojačati poziciju poljoprivrednika u lancu ishrane, ohrabrujući ih da sarađuju u kratkim lancima snabdevanja i proizvode proizvode veće dodane vrijednosti.

Sledeće **kategorije troškova** treba smatrati prihvatljivim:

- Izgradnja i/ili rekonstrukcija, dogradnja i modernizacija objekata/prerađivačkih pogona (sirovih) poljoprivrednih proizvoda (uključujući novu opremu, postrojenja za snabdevanje električnom energijom i vodom/objekti vodovodnog sistema) za sve sektore identifikovane IPARD III programom, koji doprinose ciljevima ove mjere, a posebno za ekološke ciljeve i cirkularnu ekonomiju.

- Izgradnja i/ili rekonstrukcija, dogradnja i modernizacija administrativnih prostorija u prerađivačkim pogonima (kancelarije, prostor za odmor radnika, prostorije za presvlačenje i sanitarnih prostorija, skladište za sredstva za čišćenje, pranje, dezinfekciju i sredstava za zaštitu bilja).

- Nove mašine i oprema, za sve sektore identifikovane IPARD III programom, uključujući računarski hardver i softver, koji doprinose ciljevima ove mjere.

- Nove mašine i oprema neophodne za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

- Nove mašine i oprema neophodne za ispunjavanje EU standarda relevantnih za projekat.

- Specijalizovana vozila za prevoz sirovih i gotovih proizvoda, sa ili bez rashladnog sistema, isključujući kamione, a uključujući specijalizovane prikolice ili nadograđeni sistem za vozila sa odgovarajućom opremom.

- Honorari za arhitekte, inženjere i druge konsultantske usluge, troškove za uspostavljanje kolektivnih/zajedničkih projekata, studije izvodljivosti – mogu da budu prihvatljivi do 10% troškova investicije.

**Napomena:** Troškovi povezani sa ugovorom o lizingu, kao što su marže zakupaca, troškovi refinansiranja kamata, indirektni troškovi i troškovi osiguranja, neće biti prihvatljivi troškovi.

### **Mjera 7 “Diverzifikacija gazdinstava i razvoj poslovanja”**

- Troškovi povezani sa sledećim aktivnostima smatraće se prihvatljivim:

- Podizanje nivoa privredne aktivnosti u ruralnim područjima razvojem dodatnih poslovnih aktivnosti.

- Podsticanje zapošljavanja otvaranjem novih radnih mjesta i održavanjem postojećih radnih mjesta kako bi se zaustavila ruralna depopulacija.

- Unapređenje položaja poljoprivrednika u lancu vrijednosti.

- Pružanje pomoći mladim poljoprivrednicima koji žele da diverzifikuju nove ekonomske aktivnosti, pored njihove poljoprivredne proizvodnje.

- Prilagođavanje i ublažavanje klimatskih promjena kroz podršku investicijama u obnovljive izvore energije.

Sledeće **kategorije troškova** treba smatrati prihvatljivim:

- Izgradnja i/ili rekonstrukcija, dogradnja i modernizacija poljoprivrednih zgrada/objekata (uključujući novu opremu, postrojenja za snabdjevanje električnom energijom i vodom /objekti vodovodnog sistema) za sve sektore identifikovane IPARD III programom, koji doprinose ciljevima ove mjere, a posebno za ekološke ciljeve i cirkularnu ekonomiju.

- Investicije u pripremu i poboljšanje zemljišta za nove zasade, uključujući sadni materijal višegodišnjeg bilja.

- Honorari za arhitekte, inženjere i druge konsultantske usluge, troškove za uspostavljanje kolektivnih/zajedničkih projekata, studije izvodljivosti - mogu da budu prihvatljivi do 10% troškova investicije.

- Nove mašine i oprema potrebna za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

- Nove mašine i oprema neophodne za ispunjavanje EU standarda relevantnih za projekat.

- Novi materijali, mašine i oprema za diverzifikaciju postojeće poljoprivredne proizvodnje, npr. proizvodnja ljekovitog i aromatičnog bilja, ukrasnog bilja, pečurki/gljiva, puževa, crva, nojeva, pčelarstva, akvakulture itd.

- Novi materijali, mašine i oprema potrebni za druge privredne aktivnosti koje nisu direktno povezane sa poljoprivrednom aktivnošću, npr. prerada na gazdinstvu (isključivo svoje primarne proizvodnje), marketing sopstvene proizvodnje u objektima na kućnom pragu i u urbanim sredinama, agro-turizmu i povezanim rekreativnim aktivnostima (jahanje konja, ribolov, lov), obrazovna poljoprivredna gazdinstva, aktivnosti vezane za brigu o djeci.

- Nove mašine i oprema za jačanje kolektivnih/zajedničkih projekata, npr. o zajedničkom korišćenju objekata, mašina, opreme za proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda, ili uspostavljanje i razvoj kratkih lanaca snabdjevanja i lokalnih tržišta.

- Nove mašine i oprema za pružanje usluga, npr. mašinski prsteni, popravka poljoprivrednih mašina.

- Nova oprema za pružanje bilo koje vrste opštih usluga ruralnom stanovništvu, npr. vrtići, IT centara, kuća za stare, transportnih usluga, kao i osnivanju seoskih centara u zajednici.

- Nove mašine i oprema za lokalne zanate i preradu malih kapaciteta i marketing lokalnih poljoprivrednih ili šumarskih proizvoda, uključujući tradicionalne lokalne prehrambene ili neprehramberne specijalitete.

**Napomena:** Kupovina prava na poljoprivrednu proizvodnju, životinje, sadnica jednogodišnjih biljaka i njihova sadnja neće biti prihvatljiva za podršku.

**Napomena:** Troškovi povezani sa ugovorom o lizingu, kao što su marža zakupca troškovi refinansiranja kamata, indirektni troškovi i troškovi osiguranja, neće biti prihvatljivi troškovi.

1 LPE uključuje samo mjere koje se sprovode kroz IPARD II i biće podnijeta na roll-over akreditaciju.

2 Mali projekti smatraju se oni kod kojih IPARD grant iznosi do 5.000 €. Budžet može da nadmaši 5.000 € ako drugi partneri ili donatori doprinesu malom projektu.

### PRILOG 3

#### KRITERIJUMI ZA BODOVANJE I RANGIRANJE PRIHVATLJIVIH ZAHTJEVA MJERA 1

##### *Kriterijumi rangiranja za Mjeru (1)*

Kriterijumi		Bodovi
1.	Investicije u upravljanje stajnjakom i prečišćavanje otpadnih voda	10
2.	Ča poljoprivredna gazdinstva u planinskim područjima	10
3.	Investicije mladih poljoprivrednika <sup>1</sup>	10
4.	Investicije sertifikovanog proizvođača organskih proizvoda	5
5.	Investicije kojima apliciraju žene	10
6.	Investicije u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora	5
7.	Korisnik je kooperativa, član kooperative ili organizacije proizvođača	10
8.	Investicije poljoprivrednih gazdinstava koje su ispunile specifične kriterijume u skladu sa 8.3.1.7.1 Postojeća poljoprivredna gazdinstva	5
9.	Ulaganja u objekte za smeštaj životinja i skladištenje i očuvanje poljoprivrednih proizvoda	5
10.	Uredno predata dokumentacija bez potrebe dopune	5
11.	Podnosilac po prvi put aplicira za IPARD	5
12.	Korisnik je nosilac poljoprivrednog osiguranja <sup>2</sup>	5

13.	Nivo razvijenosti lokalne samouprave <sup>3</sup>	Max do 15
	1. ispod 50%	15
	2. od 50% do 75%	10
	3. od 75% do 100%	5
<b>JKUPNO</b>		<b>100</b>

1 Korisnik (izvršni direktor) je mlađi od 40 godina u vrijeme podnošenja zahtjeva za podršku, posjeduje odgovarajuće stručne vještine i kompetencije

2 Poljoprivredni osiguranik - poljoprivredni proizvođač čija je osnovna djelatnost poljoprivreda i koji uplaćuje doprinos za penzijsko i zdravstveno osiguranje kroz proizvodnju u oblasti poljoprivrede), što znači da mu je primarni/jedini izvor prihoda poljoprivreda.

3. Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave („Službeni list CG“, br. 151/22 i 103/23)

### MJERA 3

#### *Kriterijumi rangiranja za Mjeru (3)*

	<b>Kriterijumi</b>	<b>Bodovi</b>
1.	Investicije u dostizanje standarda EU cijelog pravnog lica/kooperative/organizacije proizvođača	10
2.	Korisnik dostavlja aplikaciju za IPARD podršku po prvi put	10
3.	Investicije u planinskim područjima	10
4.	Izvršni direktor, do 40 godina starosti <sup>3</sup>	5
5.	Izvršni direktor je žena	5
6.	Investicije u upravljanje otpadom / prečišćavanje otpadnih voda / ponovno iskorišćavanje otpada.	5
7.	Investicija se realizuje u opštinama sjevernog regiona	5
8.	Kolektivne investicije	10
9.	Investicije u štednju energije / opremu za obnovljive izvore energije u pravnom licu	10
10.	Uredno predata dokumentacija bez potrebe dopune i pojašnjenja	15

11.	Nivo razvijenosti lokalne samouprave <sup>4</sup>	Max do 15
11.1	ispod 50%	15
11.2	od 50% do 75%	10
11.3	od 75% do 100%	5
<b>JKUPNO</b>		<b>100</b>

<sup>3</sup> U trenutku podnošenja aplikacije za podršku.

<sup>4</sup> Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave („Službeni list CG“, br. 151/22 i 103/23)

### **MJERA 7**

Da bi zahtjev bio prihvatljiv za razmatranje od strane IPARD Agencije / Direktorata za plaćanja, nakon inicijalne administrativne provjere mora imati minimalno 55 bodova.

Zahtjevi za podršku korisnika koje ne budu u skladu sa gore navedenim neće biti predmet kontrole, već će automatski biti odbijeni kao ne prihvatljivi za podršku.

#### *Kriterijumi rangiranja za podmjernu 7.1 - Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma*

<b>Kriterijumi rangiranja</b>	<b>Bodovi</b>
Dostavljanje potrebnih dokumenata u vrijeme prvog podnošenja zahtjeva:  Popunjen Obrazac 1 – Zahtev za dodjelu podrške; Završen biznis plan <sup>4</sup> ; Glavni projekat i/ili tehnička dokumentacija za izgradnju/rekonstrukciju; Predračuni za planirane troškove; U slučaju izgradnje/rekonstrukcije objekata korisnik mora dostaviti urbanističko-tehničke uslove za planiranu investiciju i revidovani Glavni projekat	55
Podnosilac zahtjeva ima obrazovanje iz oblasti turizma - ugostiteljstva	5
Podnosilac zahtjeva je nosilac poljoprivrednog osiguranja <sup>5</sup>	5
Korisnik (izvršni direktor) je žena	5
Korisnik ima ispod 40 godina života <sup>6</sup>	5
Projekat obuhvata otvaranje novih radnih mjesta na osnovu biznis plana	5
Investicije u obnovljive izvore energije	5
Investiranje u tretman otpada i prečišćavanje otpadnih voda	5

Podnosilac zahtjeva ima gazdinstvo sa više od 5 UG i/ili 1 ha obradivog zemljišta godišnja ili višegodišnja kultura) <sup>7</sup>	5
Nivo razvoja lokalne samouprave <sup>8</sup>	Do 5
spod 50%	5
Od 50% do 75%	3
Od 75% do 100%	1
<b>JKUPNO</b>	<b>Do 100</b>

4 Biznis plan za podmjeru 7.1, treba da sadrži detalje o prihodima na nivou cijena (renta) i jedinica (noćenja). Oni će biti procenjeni tokom naknadnog perioda.

5 Poljoprivredni osiguranik - poljoprivredni proizvođač čija je osnovna djelatnost poljoprivrede i koji uplaćuje doprinose za penzijsko i zdravstveno osiguranje kroz proizvodnju u oblasti poljoprivrede), što znači da im je primarni/jedini izvor prihoda poljoprivrede

6 Korisnik (izvršni direktor) ima manje od 40 godina života u trenutku podnošenja zahtjeva za podršku i posjeduje odgovarajuće stručne vještine i kompetencije.

7 Ovi kriterijumi će biti administrativno kontrolisani

8 Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave („Službeni list CG“, br. 151/22 i 103/23)

*Kriterijumi rangiranja za podmjeru 7.2– Podrška investicijama za preradu na gazdinstvu*

Kriterijumi rangiranja	Bodovi
Stručne kvalifikacije	Do 10
Podnosilac zahtjeva ima visoko obrazovanje iz oblasti poljoprivrede i/ili veterine	10
Podnosilac zahtjeva ima srednjoškolsko obrazovanje iz oblasti poljoprivrede i/ili veterine	5
Veličina gazdinstva	Do 20
Korisnik ima više od 5 UG	10
Korisnik ima više od 2 hektara (bez pašnjaka i livada)	10
Korisnik posjeduje sertifikat za organsku proizvodnju	10
Za korisnike u planinskim područjima (nadmorska visina iznad 600 metara)	5
Korisnik (izvršni direktor) je žena	10

Korisnik ima ispod 40 godina života <sup>8</sup>	10
Podnosilac zahtjeva je nosilac poljoprivrednog osiguranja	5
Investicije u obnovljive izvore energije	5
Investiranje u tretman otpada i prečišćavanje otpadnih voda	10
Podnijeta je sva potrebna dokumentacija	10
Nivo razvoja lokalne samouprave <sup>9</sup>	Do 5
ispod 50%	5
Od 50% do 75%	3
Od 75% do 100%	1
<b>JKUPNO</b>	<b>Do 100</b>

<sup>8</sup> Korisnik (izvršni direktor) ima manje od 40 godina života u trenutku podnošenja zahtjeva za podršku i posjeduje odgovarajuće stručne vještine i kompetencije.

<sup>9</sup> Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave („Službeni list CG“, br. 151/22 i 103/23)

*Kriterijumi rangiranja za podmjeru 7.3 – Podrška investicijama za unapređenje zanatstva*

Kriterijumi rangiranja	Bodovi
Podnosilac zahtjeva ima srednjoškolsko obrazovanje iz oblasti zanata	20
Korisnik je žena	15
Korisnik ima ispod 40 godina života <sup>9</sup>	15
Investicije u obnovljive izvore energije	10
Investiranje u tretiranje otpada i prečišćavanje otpadnih voda	10
Korisnik je upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava	15
Podnijeta je sva potrebna dokumentacija	10
Nivo razvoja lokalne samouprave <sup>10</sup>	Do 5
ispod 50%	5

Dd 50% do 75%	3
Dd 75% do 100%	1
<b>JKUPNO</b>	<b>Do 100</b>

9 Korisnik ima manje od 40 godina života u trenutku podnošenja zahtjeva za podršku i posjeduje odgovarajuće stručne vještine i kompetencije

10 Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave („Službeni list CG“, br. 151/22 i 103/23)

## PRILOG 4

### DRŽAVE PORIJEKLA DOBAVLJAČA

<p>DRŽAVE PORIJEKLA DOBAVLJAČA</p> <p>Dobavljači roba i usluga koje se koriste za realizaciju investicije moraju biti porijeklom iz sledećih država:</p> <p>1. EU Member States / Države članice EU:</p> <p>Austria/Austrija  Belgium/Belgija  Bulgaria/Bugarska  Cyprus/Kipar  Croatia/Hrvatska  Czech Republic/Republika Češka  Denmark/Danska  Estonia/Estonija  Finland/Finska  France/Francuska  Germany/Njemačka  Greece/Grčka  Hungary/Madžarska  Ireland/Irska  Italy/Italija  Latvia/Lettonija  Lithuania/Litvanija  Luxembourg/Luksemburg  Malta/Malta  Netherlands/Holandija  Poland/Poljska  Portugal/Portugal  Romania/Rumunija  Slovakia/Slovačka  Slovenia/Slovenija  Spain/Španija  Sweden/Švedska</p> <p>2. European Economic Area/Evropsko Ekonomsko Područje: Iceland/Island, Liechtenstein/Lihtenštajn, Norway/, Norveška</p> <p>3. IPA Beneficiaries States:/Zemlje korisnice IPA-e</p>
--



Albania/Albanija  
Bosnia-Herzegovina/Bosna i Hercegovina  
North Macedonia/Sjeverna Makedonija  
Turkey/Turska  
Montenegro/Crna Gora  
Serbia/Srbija  
Kosovo under the UNSCR n° 1244/1999 / Kosovo, UNSCR br. 1244/1999 / Kosovo  
prema Rezoluciji SB UN br. 1244/1999 / Kosovo, UNSCR br. 1244/1999.  
f. Countries that are beneficiaries of the European Neighbourhood and  
Partnership/Instrument/Zemlje korisnice Instrumenta evropskog susjedstva i  
partnerstva:  
Algeria/Alžir  
Armenia/Jermenija  
Azerbaijan/Azerbejdžan  
Belarus/Bjelorusija  
Egypt/Egipat  
Georgia/Gruzija  
Israel/Izrael  
Jordan/Jordan  
Lebanon/Liban  
Libya/Libija  
The Republic of Moldova/Moldavija  
Morocco/Maroko  
Occupied Palestinian Territory/Okupirana Palestinska teritorija  
Syria/Sirija  
Tunisia/Tunis  
Ukraine/Ukrajina

### Član 29

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj:  
Podgorica, \_\_\_\_\_ 2025. godine

**Vlada Crne Gore**

**Predsjednik,  
mr Milojko Spajić**